

โครงการหยุดบุหรี่ หยุดโรค "Stop smoke Stop disease" มุ่งสู่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามปลอดบุหรี่
วงเงิน : ๗๕,๐๐๐ บาท

หน่วยงาน : ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์ โรงพยาบาลมหาสารคาม

ผู้รับผิดชอบ : นางฉวีวรรณ เผ่าพันธ์ ตำแหน่ง หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์

(1) หลักการและเหตุผล

บุรียังคงปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญลำดับต้นของปัญหาสุขภาพของโลกในปัจจุบัน รวมถึงประเทศไทย สถานการณ์การสูบบุหรี่ ในประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ของจังหวัดมหาสารคามยังคงสูงกว่าหลายจังหวัดของ ประเทศไทยและบางจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 7 โดยมีอัตราการสูบบุหรี่ในปี พ.ศ. 2550, 2554, 2557 และ 2558 ร้อยละ 23.32, 24.01, 29.13 และ 21.38 ตามลำดับ และสถานที่สาธารณะที่พบเห็นการสูบบุหรี่มากที่สุด คือ ตลาดสด หรือตลาดนัด ร้อยละ 89.0 รองลงมา คือ ร้านอาหาร/ภัตตาคาร สถานิชนสงสาธารณะ ศาสนสถาน อาคารสถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุข สถานศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา และอาคารมหาวิทยาลัย ร้อยละ 81.2, 65.6, 49.9, 34.9, 21.8, 23.3 และ 17.1 ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

ผลการสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีที่ร่วมกับเครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ จากการสุ่มพบว่า มีกลุ่มนักศึกษาที่สูบบุหรี่ 320 คน หรือร้อยละ 32 เป็นเพศชาย 265 คน เพศหญิง 55 คน ส่วนมากเริ่มสูบบุหรี่ที่อายุ 18 ปีสาเหตุที่เริ่มสูบมากที่สุด คือ อยากทดลอง ร้อยละ 53.8 ทำตามเพื่อน ร้อยละ 23.4 เพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 9.4 คลายเครียด ร้อยละ 4.1 ความเท่ โก้เก๋ ร้อยละ 3.8 ทำตามคนในบ้าน ร้อยละ 2.8 ซึ่งในรอบปี ที่ผ่านมามีกลุ่มตัวอย่างอยากเลิกบุหรี่ถึง ร้อยละ 59.1 โดยสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างชายอยากเลิกสูบบุหรี่ เพราะบุหรี่ราคาแพง ร้อยละ 8.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างหญิงอยากเลิก เพราะคนใกล้ชิดแนะนำ ร้อยละ 1.8 ดังนั้น ในมหาวิทยาลัยควรมีหน่วยงานช่วยเหลือ ให้คำแนะนำนักศึกษาที่อยากเลิกสูบบุหรี่ ให้คำแนะนำแนวทางการเลิกบุหรี่ที่ถูกต้อง ซึ่งในปัจจุบันได้มีหลายสถาบันการศึกษาได้ดำเนินงานจัดกิจกรรมที่จะช่วยสนับสนุน ให้การรณรงค์มหาวิทยาลัยปลอดบุหรี่ให้เกิดผลสำเร็จ และสามารถถอดบทเรียน เป็นต้นแบบให้สถาบันอื่นๆ ได้เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ เห็นความจำเป็นในการ ที่จะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งในประเทศทั้งรัฐ และเอกชน ได้มีการดำเนินการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนั้นยังต้องป้องกันนักศึกษาจากการริเริ่มสูบบุหรี่ จัดให้ มีบริการช่วยเหลือเลิกบุหรี่สำหรับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย และพัฒนา หลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นใน ความสำคัญของ การควบคุมยาสูบ และพร้อมที่จะเป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมในการควบคุมยาสูบในสังคม ต่อไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2535) และตระหนักถึงปัญหาจากการสูบบุหรี่ที่ส่งผลสุขภาพระยะ ยาว ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคหัวใจขาดเลือด โรคเส้นเลือดในสมอง และโรคมะเร็งปอด ซึ่งมีอัตราป่วยตายสูงขึ้นทุกๆ ปี

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์ โรงพยาบาลมหาสารคาม ได้เล็งเห็นผลต่อสุขภาพที่จะตามมา จึงได้จัดโครงการนี้เกิดขึ้นเพื่อสร้างความตระหนัก ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใน นักศึกษา ประชาชนและป้องกันการเกิดนักสูบหน้าใหม่ที่จะเกิดขึ้น สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดสู่ครอบครัวและคนรอบข้างได้ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เยาวชน เพื่อให้เยาวชนรุ่นใหม่ "เป็นหนึ่ง โดยไม่พึ่งยาเสพติด"

(2) ข้อมูลทั่วไปของโครงการ

(2.1) วัตถุประสงค์ของโครงการ :

1. เพื่อลดอัตราการสูบบุหรี่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
2. เพื่อสร้างการรับรู้ให้นักศึกษาเกิดกระแสการป้องกันตนเองจากพิษภัยของบุหรี่
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และเข้าใจเรื่องพิษภัยของบุหรี่

(2.2) ความเชื่อมโยง สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์

ความสอดคล้องยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงสอดคล้องยุทธศาสตร์เขตสุขภาพที่ 7
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและคุ้มครองผู้บริโภคเป็นเลิศ	ยุทธศาสตร์-
ตัวชี้วัดที่ -	ตัวชี้วัด -
ความสอดคล้องยุทธศาสตร์โรงพยาบาลมหาสารคาม	การพัฒนางานประจำ/นวัตกรรมการงานเฉพาะกิจ
ยุทธศาสตร์-	งานด้านพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขและจิตอาสา

(3) กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(3.1) กลุ่มเป้าหมาย :

พื้นที่ดำเนินงาน	กลุ่มเป้าหมาย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 300 คน

(3.2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : (ระบุ) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามและศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์

(4) เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

(4.1) เป้าหมายโครงการ

ผลผลิต	ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย
- นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องพิษภัยของบุหรี่ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ	- วัดผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรม	ร้อยละ	80
- เกิดระบบการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพโดยนักศึกษาเพื่อนักศึกษา	- แคนนำเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ	คน	27
- นักศึกษาส่งคลิปวิดีโอเพื่อสร้างกระแสเรื่องการป้องกันบุหรี่ในมหาวิทยาลัย	- คลิปวิดีโอที่ผลิตและส่งเข้าร่วมกิจกรรม	คลิป	5

(4.2) ผลลัพธ์ : นักศึกษาเข้าร่วมโครงการ ฯ มีความรู้ในเรื่องพิษภัยของบุหรี่ มีภูมิคุ้มกันในตนเอง รู้จักวิธีดูแลป้องกันตนเองไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่ รู้จักการปฏิเสธกับเพื่อน และเกิดกระแสนการป้องกันบุหรี่ในมหาวิทยาลัย

(4.3) ผลกระทบ :

เชิงบวก : เกิดการสร้างกระแสในกลุ่มนักศึกษาเรื่องการป้องกันบุหรี่ รู้จักพิษภัยและโทษของบุหรี่ที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพในอนาคต

เชิงลบ : ไม่มี

(5) แนวทางการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วยรับผิดชอบ			
			สสจ.	สสอ.	รพ.	ชมรม TO BE NUMBER ONE
1.	จัดประชุมคืนข้อมูล ถอดบทเรียน แก่นักศึกษา และลงนาม MOU 1. ประชุมคณะทำงานคืนข้อมูลแก่นักศึกษาและร่วมกันลงนาม MOU ในการป้องกันและแก้ไขปัญหามุหรี่	1 วัน				/
		1 วัน				/
2.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ "No Smoke No Killer" คลิปเปลี่ยนชีวิต 2. ประชุมการจัดทำคลิปวิดีโอ	1 วัน				/
3	มหกรรม การสัมมนาทางวิชาการ "หยุดบุหรี่ หยุดโรค Stop smoke Stop disease" 3. มหกรรมหยุดบุหรี่ หยุดโรค	1 วัน				/
รวม 3 กิจกรรม						

(6) กิจกรรมและงบประมาณ

ที่	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลผลิต		ระยะดำเนินงาน		รายละเอียดงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
			หน่วย	จำนวน	เริ่มต้น	สิ้นสุด		
1.	จัดประชุมคืนข้อมูล ถอดบทเรียน แก่นักศึกษา และลงนาม MOU	นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 100 คน	วัน	1	ธ.ค. 63	ก.ย. 64	- ค่าอาหารกลางวัน 50 บาท x 1 วัน x 100 คน - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 25 บาท x 2 มื้อ x 1 วัน x 100 คน - ค่าเอกสารการประชุม 100 ชุด ๆ ละ 60 บาท เป็นเงิน 16,000 บาท	ฉวีวรรณ เผ่าพันธุ์

ที่	กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลผลิต		ระยะดำเนินงาน		รายละเอียดงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
			หน่วย	จำนวน	เริ่มต้น	สิ้นสุด		
2.	ประชุมเชิงปฏิบัติการ "No Smoke No Killer" คลิปเปลี่ยนชีวิต	นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 100 คน	วัน	1	ม.ค. 64	ก.ย. 64	- ค่าอาหารกลางวัน 50 บาท x 1 มื้อ x 100 คน - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 25 บาท x 2 มื้อ x 100 คน - ค่าวิทยากร 600 บาทต่อชั่วโมง x 6 ชั่วโมง เป็นเงิน 13,600 บาท	ฉวีวรรณ เผ่าพันธุ์
3.	มหกรรม การสัมมนาทางวิชาการ "หยุดบุหรี่ หยุดโรค Stop smoke Stop disease"	นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 300 คน	วัน	1	ม.ค. 64	ก.ย. 64	- ค่าอาหารกลางวัน 50 บาท x 1 มื้อ x 300 คน - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 25 บาท x 2 มื้อ x 300 คน - ค่าวิทยากร 600 บาทต่อชั่วโมง x 6 ชั่วโมง - ค่าป้ายไวนิล ขนาด 4X8 เมตร - X 100 บาท - ค่าจัดทำข้อมนิทรรศการหยุดบุหรี่ หยุดโรค - ค่าจัดทำรูปเล่ม เป็นเงิน 45,800 บาท	ฉวีวรรณ เผ่าพันธุ์
รวม							75,400 บาท	

7) แผนเบิกจ่ายงบประมาณ

รายการ	รวมงบประมาณ				ไตรมาสที่เบิกจ่าย			
	แหล่งงบ				1	2	3	4
	N-UC	UC	เงินบำรุง	กองทุนเทศบาล				
งบดำเนินการ								
- ค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง				50,000	/			
- ค่าวิทยากร				7,200	/			
- ค่าเอกสาร				7,000	/			
- ค่าป้ายไวนิล				3,200	/			
- ค่าจัดข้อมนิทรรศการ				8,000	/			

(8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 อัตราการสูบบุหรี่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยลดลง
- 8.2 นักศึกษากลุ่มเสี่ยงในมหาวิทยาลัยมีความตระหนักและมีทักษะการป้องกันตัวให้ห่างไกลบุหรี่
- 8.3 นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความรู้และเข้าใจเรื่องพิษภัยของบุหรี่
- 8.4 มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการป้องกันการสูบบุหรี่ และนักศึกษาเกิดการรับรู้ สร้างกระแส ในเรื่องการป้องกันตนเองจากบุหรี่

(9) การประเมินผล

- 9.1 ภาพถ่ายการดำเนินกิจกรรม
- 9.2 แบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

ผู้เขียนโครงการ

(นางฉวีวรรณ เผ่าพันธ์)

หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายประเสริฐ ศรีสารคาม)

รองผู้อำนวยการด้านพัฒนาระบบบริการ
และสนับสนุนบริการสุขภาพ

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายภาคภูมิ มโนสิทธิ์ศักดิ์)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาสารคาม

*** ลายมือชื่อในเอกสารแผ่นนี้ใช้สำหรับอนุมัติโครงการ หยุดบุหรี่ หยุดโรค "Stop smoke Stop disease" มุ่งสู่มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามปลอดบุหรี่ อนุมัติงบประมาณ 75,400 บาท (เจ็ดหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน)